

177 7751

SRD. KÖNYV-
77

MAGYAR KÖNYV- SZEMLE

KÖNYV-ÉS SAJTÓTÖRTÉNETI
FOLYÓIRAT
REVUE POUR L'HISTOIRE
DU LIVRE ET DE LA PRESSE

100. évfolyam *2nd*

1984

1-2

AKADÉMIAI

KIADÓ • BUDAPEST

MAGYAR KÖNYVSZEMLE

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA REVUE DE L'ACADÉMIE HONGROISE

I. OSZTÁLYÁNAK KÖNYV-

DES SCIENCES POUR L'HISTOIRE

ÉS SAJTÓTÖRTÉNETI FOLYÓIRATA

DU LIVRE ET DE LA PRESSE

100. ÉVF. 1984/1—2. sz.

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG — COMITÉ DE RÉDACTION

MÁTRAI LÁSZLÓ

(a szerkesztő bizottság elnöke)

KÓKAY GYÖRGY

(felelős szerkesztő)

HAVASI ZOLTÁN

(társzerkesztő)

DÁN RÓBERT

FÜLÖP GÉZA

V. KOVÁCS SÁNDOR

MEZEY LÁSZLÓ

REJTŐ ISTVÁN

TARNAI ANDOR

SZERKESZTŐSÉG — RÉDACTION

1088 Budapest VIII., Múzeum krt. 14—16.

Megjelenik negyedévenként

Trimestrielle

Articles appearing in this journal are abstracted and indexed in HISTORICAL ABSTRACTS and/or AMERICA: HISTORY AND LIFE.

✱

Terjeszti a Magyar Posta. Elfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben, a Posta Központi Hírlap Irodánál (PKHI 1900 Bp. V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Elfizetési díj: 100 Ft. Elfizethető és példányonként megvásárolható az Akadémiai Kiadónál, 1054 Bp. V., Alkotmány u. 21. Tel.: 111-010 (pénzforgalmi jelzőszám 215—11 488) és az Akadémiai Könyvesboltban, 1368 Bp. V., Váci u. 22. Tel.: 185-680.

A szerkesztőség legfeljebb 1 ív terjedelmű és az MSZ 9651 szabványnak megfelelő kéziratokat fogad el (egy oldalon 30 sor, soronként 60 leütés, jegyzetek a főszöveg után). A tanulmányok rovatba szánt cikkhez 1 oldal terjedelmű tartalmi kivonatot is kérünk. Különlenyomatok (legkevesebb 100 példány) a Kiadóhoz címzett, de a szerkesztőséghez eljuttatott levélben rendelhetők, a korrektúra visszaküldésével egy időben.

MA 1.759

MAGYAR KÖNYVSZEMLE

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
I. OSZTÁLYÁNAK
KÖNYV- ÉS SAJTÓTÖRTÉNETI FOLYÓIRATA

1984.
100. ÉVFOLYAM

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG

MÁTRAI LÁSZLÓ (a szerkesztő bizottság elnöke), KÓKAY GYÖRGY (felelős szerkesztő),
HAVASI ZOLTÁN (társszerkesztő), DÁN RÓBERT, FÜLÖP GÉZA, V. KOVÁCS SÁNDOR,
MEZEY LÁSZLÓ, REJTŐ ISTVÁN, TARNAI ANDOR

AKADÉMIAI KIADÓ

A NÉVMUTATÓT ÉS A TARTALOMJEGYZÉKET
ÖSSZEÁLLÍTOTTA

VESZPRÉMY LÁSZLÓ

TARTALOM

TANULMÁNYOK

<i>Borsa Gedeon</i> : A magyarországi parasztháborúról szóló német tudósítások kiadásai és azok nyomdászai	24
<i>Fried István</i> : Egy lapszerkesztő arcképéhez (Decsy Sámuel)	45
<i>Holl Béla</i> : Egyismeretlen középkori iskolakönyv és magyar verses nyelvemlékek 1433-ból	3
<i>Jónás Károly</i> : A Képviselőházi Könyvtár állományának alakulása a két háború között	60
<i>Kókay György</i> : Az első magyarországi kölcsönkönyvtár (Olvasókabinét Pozsonyban 1782-ben)	34
<i>Köpeczi Béla</i> : A századik évfolyam elé	1
<i>Kristó Gyula</i> : Források kritikája és kritikus források az 1040-es évek magyar történetére vonatkozóan I.	159
<i>Kristó Gyula</i> : Források kritikája és kritikus források az 1040-es évek magyar történetére vonatkozóan II.	285
<i>Lengyel András</i> : Juhász Gyula folyóirata, a Magyar Jövendő	75
<i>Mader Béla</i> : A Tudományos Gyűjtemény Csongrád vármegyei olvasói	204
<i>Németh Márta</i> : Kóhalmi Béla publicisztikája a Századunk és az új Huszadik Század lapjain	320
<i>Rozsondat Marianne</i> : Temesvári Pelbárt népszerűsége Európában (Miről vallanak a könyvkötések?)	300
<i>Szelestei N. László</i> : A Szent László-legenda szöveghagyományozódásáról (Ismeretlen legendaváltozat)	176

K Ö Z L E M É N Y E K

<i>Busa Margit</i> : Adatok a Magyar Kurír szerkesztésének történetéhez	354
<i>Csapodiné Gárdonyi Klára</i> : Tolhopff János, Mátyás király csillagásza	333
<i>Czigler Róbert</i> : A Magyar Kommunista Párt törekvései a falusi lakosság könyvtári ellátásáért 1945—1948 között	363
<i>Enyedi Sándor</i> : Az Erdélyi Kéziratkiadó Társaság történetéhez	240
<i>Fráter Zoltán</i> : Egy Krúdy-regény változatai	248
<i>Fülep Katalin</i> : Bonfini Rerum Ungaricarum decades című művének harmadik töredéke	340
<i>Gömöri György</i> : Balassi Bálint bejegyzése Stephan Haymb emlékkönyvében	105
<i>Kormányos András</i> : A szegedi Munkáskönyvtár történetéből	251
<i>V. Kovács Sándor</i> : Bél Mátyás tudománytörténetének keletkezéséhez	353
<i>Lengyel Béla</i> : A grazi Egyetemi Könyvtár Chrysostomus-kódexéről	95
<i>Madas Edit</i> : Az Érdy-kódex perikóparendszere és Guilleremus Parisiensis posztillás könyve	99
<i>Miklóssy János</i> : A Kladderadatsch című német élelapp magyar leszármazottjai	245
<i>Nádasdy Lajos</i> : Egy ismeretlen iskoladráma-programgyűjtemény a 18. századból ..	233
<i>Pintér Márta Zsuzsanna</i> : Egy kéziratos deista röpirat 1819-ből	244
<i>Praznovszky Mihály</i> : Az első Nógrád megyei nyomda és Szerelmey Miklós kapcsolata ..	112
<i>Soltész Zoltánné</i> : A csepregi Farkas-nyomda ismeretlen kalendáriuma és Árgirus-kiadása	224

IV

<i>Soltész Zoltánné</i> : Az eltűnt csepregi Mihálykó-imádságoskönyv és egy eddig ismeretlen csepregi Salamon és Markalf-kiadás töredékei	348
<i>Soós István</i> : Adalékok Napóleon 1809. évi proclamációjának magyar fordításához ..	107
<i>Szelle Béla</i> : Iparos segédtek könyvtára 125 évvel ezelőtt (Adalékok a munkás könyvtárak kezdeteihez)	114
<i>Tóth Béla</i> : Egy külföldön tanult magyar diák, Kerekes Ferenc könyvei	359
<i>Veszprémy László</i> : Megjegyzések a Pray-kódex sacramentarium maiusának sanctoraléjához	87
<i>Vizkelety András</i> : A Königsbergi Töredék új lelőhelye	330

MAGYAR KÖNYVESHÁZ

<i>Borsa Gedeon</i> : Pótlások és kiigazítások a „Régi Magyarországi Nyomtatványok” első kötetéhez. V.	119
<i>Varga András</i> : Adatok Molnár Gergely latin grammatikájának történetéhez	127

FIGYELŐ

A századik évfolyam	131
<i>Borsa Gedeon</i> : Megkezdték a 16. századi német nemzeti bibliográfia publikálását ..	261
<i>Borsa Gedeon</i> : Figyelemre méltó antikvár-könyvjegyzékek	265
<i>Borsa Gedeon</i> : Imrich Kotvan (1910—1984)	376
<i>Haimann György</i> : Grúz szerző könyve Tótfalusi Kis Miklósról és a grúz nyomdászat kezdeteiről	134
<i>Havasi Zoltán</i> : Mátrai László (1909—1983)	130
<i>Havasi Zoltán</i> : Száz éve született Kóhalmi Béla	374
<i>Holl Béla</i> : Iványi Sándor (1916—1983)	133
<i>Hölvényi György</i> : Domanovszky Ákos (1902—1984)	375
<i>Kájer István</i> : Régi könyvek kutatása Szibériában	379
<i>Kertész Gyula</i> : A Tudománytár c. új utánnomás-sorozatáról	377
<i>Kókay György</i> : Mezey László (1918—1984)	374
<i>Kőhegyi Mihály</i> : Adatok az RMK kiadásának történetéhez	264

BIBLIOGRÁFIA

A magyar könyv-, nyomda- és sajtótörténeti szakirodalom 1983-ban. Összeáll. <i>Bakó Dorottya és Hellai János</i>	381
--	-----

SZEMLE

Antitrinitarism in the Second Half of the 16th Century. Ed. R. Dán, A. Pirnát. Bp.—Leiden, 1982. (<i>Bucsay Mihály</i>)	146
A pápai kollégium története. Szerk. Trócsányi Zsolt. Bp. 1981. (<i>Fülöp Géza</i>)	268
A Pécsi Egyházmegye schematizmusa. Bp. 1981. (<i>Sarbak Gábor</i>)	155
A Valóság repertórium. Bp. 1982. (<i>R. Takács Olga</i>)	151
Az Országos Széchényi Könyvtár Évkönyve 1979. Bp. 1981. (<i>Fülöp Géza</i>)	141
Balogh Jolán: Varadinum. Várad vára. Bp. 1982. (<i>Barlay Ö. Szabolcs</i>)	149
Benzing, Josef: Die Buchdrucke des 16. und 17. Jahrhunderts im deutschen Sprachgebiet. Wiesbaden, 1982. (<i>Borsa Gedeon</i>)	157
Bibliographie zum antiken Sport und Agonistik. Szeged, 1980. (<i>Hoffmann Zsuzsanna</i>)	156
Bibliographie der Buch- und Bibliotheksgeschichte I—II. Bad-Idrug, 1982—1983. (<i>Borsa Gedeon</i>)	275
Botka Ferenc—Vargha Kálmán: A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1905—1945. Személyi rész I. A—K. Bp. 1982. (<i>Németh S. Katalin</i>)	139
Jadwiga Chachowska: Rozwój bibliografii literackiej w Polsce. Warszawa—Wrocław, 1979. (<i>Hopp Lajos</i>)	276
Csapodiné Gárdonyi Klára: Európai kódexfestő művészet. Bp. 1981. (<i>Kádár Zoltán</i>)	270
József Attila kéziratai és levelezése. (Katalógus.) Bp. 1980. (<i>Marth Hildegard</i>)	144
Lagzi István: Lengyelek és franciák Heves megyében, 1939—1945. Eger, 1981. (<i>Hopp Lajos</i>)	150

Medicor News Index 1868—1982. Szerk. Csaba Gabriella, Horváth Tibor, Környei Márta. Bp. 1983. (<i>Szepesváry Tamás</i>)	272
Népzenei állományjegyzék. Az Allami Gorkij Könyvtár kotta- és hanglemeztára. Bp. 1982. (<i>Kőhegyi Mihály</i>)	151
Ojtozi Eszter: A máriapócsi baziliták cirillbetűs könyvei. Debrecen, 1982. (<i>Kárpáti László</i>)	153
Pagis, D.—Fleischer, E.: A Bibliography of the Writings of prof Jefim (Haim) Schir- mann, Jerusalem, 1983. (<i>Scheiber Sándor</i>)	281
Rozsondai Marianne: A könyvkötés művészete. Bp. 1983. (<i>Vekerdi László</i>)	271
Scheiber, Alexander: Jewish Inscriptions in Hungary. Bp.—Leiden, 1983. (<i>Dán Róbert</i>)	273
Szemelvények a 16—17. század magyar nyelvű orvosi kézikönyveiből. Kiad. Szlatky Mária. Bp. 1983. (<i>Buzinkay Géza</i>)	272
Viljos Tervonen—Irene Wichmann: Suomalais-unkarilaisten kulttuurisuhteiden bibliografia vuoteen 1981. Helsinki, 1982. (<i>A. Molnár Ferenc</i>)	281

NÉVMUTATÓ

- Aba Sámuel (magyar király) 159—175,
 285—299
 Ábel Jenő 318, 336—337, 345
 Ábrahám Lambert 100, 102
 Abramovics (Abramovits) Irén 145
 Acerbo 71
 Achim András 366
 Ackhard, I. C. 361
 Acsády Ignác 257
 Adalbert, Szent 176—177
 Ádám (bibl.) 21, 316
 Adamus Alderspacensis (Teutonicus) 14, 20
 Ády Endre 140, 152, 256, 258, 282, 366
 Aelianus, Claudius 346
 Afra, Szent 89
 Agilulf hercegek 91
 Ágoston, Szent 11, 15, 20—22
 Ágoston, Szent, Canterbury-i 11
 Ahmed (pasa) 239
 Albrecht (herceg) 335
 Áldásy Antal 265
 Alekszejev, V. N. 379
 Alexander Bernát 49
 Alexandre (grúz herceg) 136, 138
 Alexovics Vazul 54
 Alfonz, Castiliai (spanyol király) 337, 339
 Almásy Ignác 109
 Almásy László 62, 72
 Alvinczi Péter 128—129
 Amadei, Tommaso 280
 Amandus, Szent 88—89
 Ambrosius I. Lám Sebestyén
 Ambrus, Szent 15, 21, 236
 Ambrus Zoltán 256
 András, Szent 11, 13, 20, 90
 András (és Benedek), Boldog 191, 200
 András, I. (magyar király) 159, 289, 292
 Anna (magyar királyné) 348
 Anonymus (P. Magister) 292
 Antal, Szent (Páduai) 11
 Antal, Szent (Remete) 11
 Antoniewicz, A. 150
 Antos Istvánné 371
 Apor József 236
 Apor Péter 243
 Apponyi Albert 71
 Apponyi János 235
 Apponyi Sándor 25—26, 32—33
 Apró Ferenc 78
 Aquinói Szent Tamás I. Tamás
 Aragon, Louis 144
 Aranka György 240—243
 Arany János 248, 256, 258, 265
 Arany Tamás 148
 Arató Endre 51
 Arcsil (grúz király) 134—138
 Arisztotelész 315, 340
 Áron (bibl.) 339
 Arzonni, Constantius 341
 Asmus, Georg 108
 Asztrik (kalocsai érsek) 89
 Atanaszov, Peter 126
 Attavante 99
 Augustinus Aurelius I. Ágoston
 Augustus, Octavianus 237
 Avitus, Szent 12
 Baán Kálmán 378
 Babay József 84
 Babics Antalné 371
 Bach, Alexander 116
 Bacher Simon 273
 Bacon, Francis (Verulami) 148
 Bács Imre 81—82
 Bacsányi János I. Batsányi
 Baer (könyvkereskedő) 305
 Bailey, Nathan 362
 Bajza, Józef Ignác 376
 Bajza Lenke I. Beniczkyné
 Balás Dániel 116
 Balassa Ármin 78, 81
 Balassa József 327
 Balassai András 106, 108
 Balassi Bálint 105—108
 Balázs, Szent 91
 Balázs Béla 256
 Balázs János 19
 Balázs Mihály 146, 377
 Bálent, Boris 119—120
 Bálint, Szent 91
 Bálint Endre 152
 Bálint Sándor 210
 Bálinttitt Ferencz 237
 Ballagi Aladár 24—26, 29—30
 Ballagi Géza 46
 Balog István 220

- Balogh Jolán 149—150, 340
 Balogh Sándor 367, 369
 Baltazár (bibl.) 235
 Balzac, Honoré de 256, 371
 Bán Imre 103
 Bán Oszkár 81, 84
 Bánffy György 241—243
 Bánóczy József 49
 Bányik Mihály 116
 Baramidze, H. 135
 Bárány Ferenc 252, 256
 Barbara, Szent 176
 Barbusse, Henry 256
 Bárczy Géza 17
 Barkóczy Ferenc 235
 Barlay Ö. Szabolcs 149—150
 Barta János 228
 Barta Lajos 256
 Barta László 220
 Bártfai Szabó László 348
 Bartha Gábor 27
 Bartha Lajos, ifj. 336
 Bartók Béla 151, 379
 Bartoniek Emma 177—179, 196—198, 201
 Bassano 356
 Batári Gyula 115, 320
 Báthory-család 149
 Báthory István (erdélyi fejedelem) 278
 Báthory István (nádor) 347
 Báthory Zsigmond (erdélyi fejedelem) 32
 Batsányi János 108—111, 356, 359, 366
 Battyhány Ferenc 143
 Batthyány Ignác 280, 296
 Batthyány József 244
 Baudelaire, Charles 84
 Beatrix (magyar királynő) 96
 Bebel, August 257
 Beckensloer János 335
 Beckmann, Johann 361
 Beethoven, Ludwig van 145
 Beimel 112
 Beke Margit 245, 354
 Beke Ödön 327
 Békési Iona 134
 Békési Maja 134
 Bél Mátyás 353—354
 Belgiojoso, Giacomo 32
 Bellus Ibolya 301
 Ben Szira 281
 Benda Kálmán 50, 355
 Bene Antal 213—214
 Bene József 214
 Benedek (váradi püspök) 201
 Benedek, Szent 11—12, 89, 279
 Benedek (András és —), Boldog 191, 200
 Benedek Marcell 75, 79
 Benedikt, Michael 43
 Benedikti László 116
 Beneéthy Mátyás 280
 Beniczky Miklós 214
 Beniczkyné, Bajza Lenke 256
 Benkovics Ágoston 238
 Benkő Ferenc 360, 362
 Benkő Loránd 330, 332
 Bentkowski, Feliks 277
 Benzing, Josef 29—30, 157, 262
 Berczeli Anzelm 140
 Berg, Adam 122
 Bergens, I. C. 361
 Bergmann, Torbernus 362
 Berkovits Ilona 95, 279
 Berlász Jenő 141, 347
 Bernardus Morvalensis 15, 22
 Bernát, Szent (Clairvaux-i) 14, 20—21, 332
 Berno (reichenauai apát) 170
 Bernolák, Anton 376
 Berry, Charles W. 334
 Bertalan, Szent 99
 Bertse János 116
 Berzsenyi Dániel 111
 Bessenyei György 47, 51, 109, 128
 Bethlen Elek 242
 Bethlen Farkas 243
 Bethlen Gábor (erdélyi fejedelem) 149
 Bethlen Gergely 241—243
 Bethlen István 62
 Bethlen Kata 144
 Beythe István 122
 Bezzel, Irmgard 263
 Bianchi, Jacob Franz 36, 42
 Bianu, Ioan 125
 Bibó István 328
 Bihary László 77
 Binder, Heinrich 32
 Bíró Lajos 256
 Bíró László 81—82, 84
 Bíró Margit 134
 Bischoff, Bernhard 177
 Björkbom, C. 135, 137
 Blandrata György 146—148
 Blar, Albert 336
 Bloomfield, M. W. 15, 22
 Blumenbach, I. J. 361
 Blücher, Gebhard 126
 Bocsor István 269
 Bod Péter 127, 267
 Bodatz János 221
 Bodolay Géza 268
 Bodor Antal 377—378
 Bogáti Fazekas Miklós 147
 Bognár Gyula 370
 Bóka László 140
 Bokor István 116
 Bokor Károly 116
 Boll, Franz 337
 Bölsche, Wilhelm 257
 Bolyó Károly 116
 Bóna György 263
 Bóna Márta 320
 Bonfini, Antonio 340—348
 Bonifác, Szent 11
 Bonipert (pécsi püspök) 155
 Bónis György 280
 Bónis Gyula 116
 Borbála, Szent 99
 Borbély István 146

VIII

- Borbély Márton I. Pettyéni
 Borda 266, 351
 Bornemisza Ferenc 342—343
 Bornemisza Péter 352
 Boros Judit 80
 Boros Gyevi László 155
 Borsá Gedeon 24—33, 119—127, 143, 157,
 224, 261—264, 265—267, 275—276, 348,
 376—377
 Borzsák István 128—129
 Botka Ferenc 139—141
 Brandenburgi György 334
 Brassicanus 96
 Braun Róbert 321—322, 326—327
 Bräuser 124
 Brenner Márton 342—347
 Bresslau, H. 159
 Brewer-család 143
 Brewer Lőrinc 349
 Brewer Sámuel 129
 Briccius, Szent 89
 Brinhal, Conrad 308
 Brockhausen 124
 Bródy László 81, 84
 Bródy Sándor 256
 Brookhagen, B. H. C. 361
 Brosset, M. 135—137
 Brudzevo I. Blar
 Bruller, Jean (Vercors) 144
 Buchholz 360
 Buchinger Manó 324
 Büchler Sándor 274
 Bucsay Mihály 128, 146—149
 Bucsok János 114
 Budai Jakab 318
 Budai Nagy Antal 366
 Budó (Péter király tanácsadója) 162, 293
 Bunyitay Vince 150
 Busa Margit, V. 354—359
 Busch, J. G. 361
 Busch, Sigismund 362
 Buzinkay Géza 272
- Calderon, Pedro de la Barca 256
 Campe, Joachim Heinrich 41
 Caplovič, Ján 119, 349
 Cartesius I. Descartes
 Caspar, Johann 362
 Caudwell, Christopher 152
 Celtis Konrád 305, 336, 345—346
 Chachowska, Jadwiga 276—277
 Chevalier, Ulysse 15, 18, 22
 Chmiela, K. 150
 Chojecka, Eva 338
 Cholnoky Jenő 257
 Cholnoky László 144
 Christ, I. L. 361
 Chrysostomus I. János, Szent (Aranyszájú)
 Cicero, Marcus Tullius 317
 Cirycus, Szent 12
 Clippus, Szent 12
 Cocavinus Mátyás 344
 Columbanus, Szent 11
- Cooper, James Fenimore 258
 Cornides Dániel 59, 280
 Corvin János 333, 339
 Craft, Andreas 309
 Cranach, Lucas 156
 Crumnouianus, Christophorus Heeyrus 124
 Csaba Gabriella 272—273
 Csáky (V.) László 347
 Csáky (VI.) Mihály 346—347
 Csáky (V.) Miklós 346—347
 Csanádi Demeter 123
 Csanak Dóra, F. 240—242
 Csánki Dezső 8
 Csapodi Csaba 11, 95, 99, 280, 318, 334,
 337, 343, 345
 Csapodiné Gárdonyi Klára 95, 99, 270—271,
 333—340
 Csécsy Imre 327—328
 Csehov, Anton 256, 371
 Csengery Antal 248
 Cserey Farkas 111
 Cserna Andor 145
 Csernátony Lajos 246
 Cserzy Mihály 257
 Csetri Lajos 50
 Csigi Imre 155—156
 Csizmadia Sándor 256
 Csóka J. Lajos 159, 178, 292
 Csokonai Vitéz Mihály 47—48, 256, 360,
 366, 371
 Csonka Tibor 366
 Csontos János 132
 Csontváry Kosztka Tivadar 133
 Csulyak István I. Miskolci
 Cuspinianus, Johann 96, 343, 345
 Czaki, Tadeusz 344
 Czartoryski, Adam Jerzy 344
 Czeplédi János 150
 Czibula Antal 259—260
 Czigler Róbert 363—373
 Czimer Károly 208, 211—216
 Czuczor Gergely 265
- Dagobert, I. (frank király) 89
 Dán Róbert 134, 137, 146—149, 273—275
 Dániel (próféta) 22
 D'Annunzio, Gabriele 256
 Dante Alighieri 133
 Dapsy Gizella I. Nil 76—77, 81
 Darányi Kálmán 71
 Darwin, Charles 257
 Dávid (bibl.) 317
 Dávid Ferenc 127, 146—148
 Davry, Humpry 361
 Deák Ferenc 212
 Debreczeny Lajos 76
 Debreczeny Miklós 76, 81, 83
 Décsényi Gyula 344
 Decsy Sámuel 45—59, 109, 111, 354—356,
 359
 Dedek Crescens Lajos 177
 Defoe, Daniel 258
 Delehaye, Hippolyte 88

- Delfin, Lukás 148
 Demény Lajos 125—126
 Dénes, Szent 91
 Déry Tibor 140
 Descartes, René (Renatus Cartesius) 148
 Dessewffy József 210
 Deutsch Henrik 274
 Dezsényi Béla 46, 55, 132
 Dézsi Lajos 135, 137
 Dickens, Charles 256, 258
 Diderot, Denis 256
 Dienes László 320, 371, 374
 Diesch, Carl 333
 Dietelmair, Johann Aug. 310
 Divéky Adorján 343
 Dobozi Imre 372
 Dobrovszky (antikvárius) 314, 317
 Dobszay László 354
 Dóczy Imre 106
 Dohna, Fabian von 106
 Dohonyi Ferenc 116
 Doll (könyvkereskedő) 34, 43
 Domanovszky Akos 375—376
 Dömény József 221
 Domokos Antal 237
 Dombrády János 219
 Donászy Kálmán 78, 81
 Donatus, Aelius 128—129
 Dorn, Johann 88, 90
 Dostálova, Ružena 146—147
 Dosziteoszisz (jeruzsálemi pátriárka) 134
 Dosztojevskij, Fjodor 256
 Dózsa Endre 79
 Dózsa György 27, 29
 Drágffy János 149
 Draskóczy Antal 325
 Dreves, Guido M. 18
 Dubnitzky János 219
 Dubnitzky József 117
 Dugonics András 210
 Dumas 256, 258
 Dürer, Albrecht 305
 Durstmüller, Anton d. J. 224
 Dutka Ákos 76, 80—82, 84

 Echard, J. 14
 Eckhardt Sándor 108, 140
 Ecsedy Judit, V. 143
 Edburga, Szent l. Walburga
 Éder József Károly 243
 Eftimie (patriarcha) 127
 Eggenberger (könyvtáros) 356
 Egyed, Szent 318
 Eidus Bentján 253, 259
 Einstein, Albert 257
 Eluard, Paul 144
 Emich Gusztáv 246, 345
 Emmeram, Szent 88, 90—91
 Eneman, Michael 138
 Engel Iván 76
 Engel János Keresztély 142, 343—344, 358
 Engel Kató 76
 Enyedi György 147

 Enyedi Sándor 240—243
 Eötvös József 118, 269
 Erasmus, Desiderius Rotterdamus 30, 315, 380
 Erdei Ferenc 328
 Erdélyi Frigyesné 151
 Erdélyi József 146
 Erdő János 146—147
 Erdős Renée 256
 Erhard 91
 Ernő (szász választófejedelem) 335
 Érszegi Géza 24
 Erzsébet, Szent (Árpád-házi) 11, 176—177, 318
 Essenwein, A. 341
 Esterházy Ferenc 269
 Esterházy Károly 280
 Estner 361
 Estreicher, Stanislaw 346
 Eszter (bibl.) 236
 Eszterházy 357
 Eszterházy Károly 236
 Eszterházy Miklós 349
 Eszterházy Pál 238
 Eufemia, Szent 90
 Éva (bibl.) 316
 Ezechiél (próféta) 20

 Fáber Oszkár 258
 Fábán József 362
 Fabricius Balázs I. Szikszai
 Fabris, M. J. C. 361
 Fadgyas Pál 216
 Fallenbüchl Zoltán 144
 Faludi Béla 97
 Falus Elek 271
 Falvy Zoltán 97
 Fándly, Juraj 376
 Faragó (antikvárius) 26
 Farkas Antal 256, 259
 Farkas Imre 224—233, 349—353
 Farkas István 213
 Farkas József 117
 Farkas Lajos 76
 Farkas László 210
 Farnabius, Thomas 362
 Fazekas Mihály 143
 Fazekas Miklós I. Bogáti
 Fazekas Sámuel 362
 Fehér Kálmán 84
 Feil, Josef 26
 Fejér György 204, 221
 Fejérpataky László 265
 Fekete Mihály 128
 Fekete Tamás 152
 Fekete Nagy Antal 27
 Félegyházi Tamás 127
 Felvinczi György 272
 Femmich, Johann (Femmigerus) 129
 Fenő István 51, 110, 204
 Ferdinánd (bajor herceg) 106
 Ferdinánd, II. (magyar király) 54
 Ferenc, I. (magyar király) 45, 109, 111, 355

- Ferenc, Szent (Assisi) 11, 121
 Ferenczi Zsuzsa 321
 Ferenczy János 108—111
 Feyér Mihály 221
 Fich, John Christian 362
 Fichtenau, Heinrich 88, 91
 Filatkina, I. V. 380
 Filipec (Pruisz) János 280
 Filippi, d'A. 362
 Fináczy Ernő 379
 Finta Sándor 81, 84
 Firmicius I. Maternus
 Fischer, Johann Conrad 360
 Fischer, Johann Franz von 238
 Fischer, Karl 333
 Fitz József 142, 302, 375
 Fjodorov, Ivan 379
 Flaubert, Gustave 256
 Fleischer, E. 281
 Flórián, Szent 87, 89
 Fodor Adrienne 179, 196
 Főgel József 345—348
 Foix, Anne de 346
 Földessy Gyula 140
 Földi János 360, 362
 Forgách-család 348
 Forgách (II.) Ferenc 348
 Forgách (III.) Ferenc 346—347
 Forgách (I.) Gergely 347—348
 Forgách (III.) Péter 347—348
 Forgách (V.) Péter 348
 Forgách (V.) Péterné Gersei Pethő Orsolya 348
 Forgách (I.) Zsigmond 348
 Fóthy Ernő 84
 Fóthy János 81
 Ragner, Ferdinand von 238
 Fraistáczy József 236
 France, Anatole 256
 Franco, Francisco (Franco-Bahamonde) 323
 Fraknói Vilmos 1, 26, 29, 132, 265, 274, 335, 345
 Franke (antikvárius) 314
 Franken, Christian 147
 Frankenburg Adolf 245—246
 Frankl I. Fraknói Vilmos
 Frankovics Gergely 122—123, 272
 Fráter Jánosné 265
 Fráter Zoltán 248—251
 Frederick, R. 103
 Fricsy Ádám 155
 Frideczky Lajos 112—113
 Fried István 45—59, 144
 Friedrich (Frh. zu Herberstein) 108
 Fröhlich Dávid 143
 Fügedi Erik 8
 Fulbert (chartres-i püspök) 155
 Fülep Katalin 340—348
 Fülöp, II. (spanyol király) 57
 Fülöp, IV. Szép (francia király) 103
 Fülöp Géza 34, 141—144, 206, 268—270
 Fülöpösi Balázs 279
 Füngsperg, Ulrich von 106
 Gaál Gaszton 66
 Gabelentz, Johann v. 330
 Gábor Andor 256
 Gabriel (bibl.) 317
 Gál, Szent 11
 Gál Kelemen 129
 Galgóczy Károly 115—117
 Galič, Pavao 3
 Galla Ferenc 89
 Gamber, Klaus 88, 90
 Gangolfus, Szent 91
 Gárdonyi Géza 83, 256, 281
 Gatterer Johann Christoph 47
 Gaza, Theodor 346
 Gazda István 377
 Gelenczei Miháلتz I. Miháلتz
 Gellert, Christian Fürchtegott 41
 Gellért, Szent 12, 160—163, 165—168, 170—175, 177, 191, 200, 285—299
 Gellért Oszkár 257
 Gentilis de Monteflorum (bíboros) 147, 155
 Geréb László 27, 169, 289, 295
 Gerentsér György 212
 Gerentsér János 212
 Gereon, Szent 89
 Gerézdi Rabán 140, 346
 Gergei Albert 227
 Gergely, I. Nagy Szent (pápa) 15, 20—21
 Gergely (budai scriptor) 279
 Gergely Jenő 368
 Gergely Pál 304
 Gergely Rezső 124
 Gerics József 159—175, 178, 198, 200, 285—299
 Geringer Károly 116
 Germanus, Szent 89
 Gersei Pethő (II.) János 348
 Gersei Pethő Orsolya I. Forgách (V.) Péterné
 Gerszi Teréz 112
 Gesmey Soma 76—77, 83
 Gessner, Salomon 41
 Géza, I. (magyar király) 197
 Ghyeczy Ignác 62, 65, 71
 Giday Kálmán 212
 Gizella (magyar királynő) 160, 169, 293—295
 Gleditsch 363
 Gleixner János 34
 Ghrinus, Matthias I. Vehe-Ghrinus
 Godbey, John C. 147
 Goethe, Johann Wolfgang 41, 256, 263
 Gogol, Nyikolaj 256
 Goldschmidt, Ernst Philipp 308—309
 Göllner, Carl 24—26, 30, 32—33
 Golovin, T. A. 135
 Gombos, Ferenc Albin 170, 179
 Gömbös Gyula 71
 Gömöri György 105—108
 Goncsarov, Ivan 256
 Gönczi Jenő 322
 Gorkij, Makszim (Alekszej Peskov) 256—258

- Gottesmann Dóra 153
 Gotthard, Szent 89
 Gottlieb 112
 Götz János 216
 Goudoever, Jan van 147
 Grape, Andres 138
 Gratz Gusztáv 326
 Graves, Robert 338
 Gremper 96
 Gren, Erik 136, 138
 Gren, Friedrich Albert C. 360, 362
 Grezsa Ferenc 75
 Grócz Hugó 116
 Grosser János 217
 Grósz Emil 71
 Gruber János 215
 Gruber József 217
 Grün(n) Orbán (Urbán) 215
 Grünvald Fülöp 273–274
 Grünwald Béla 325
 Grzegorzcyk, Piotr 277
 Guadagni, Alessandro 144
 Guarinus Veronensis 124
 Gubicza Gyula 81
 Gubitzer Ferenc 217
 Guillaume d'Auvergne 103
 Guillaume d'Auxerre 103
 Guillaume de Baufeti 103
 Guillaume de Paris 99–105
 Guillaume de Seignelay 103
 Guillaume de St. Amour 103
 Guillermus de Montibus 15
 Guillermus Parisiensis I. Guillaume de Paris
 Gulyás József 81
 Gulyás Pál 81, 132, 224, 379
 Günther, Gottfried 50
 Gutknecht, Jobst 29
 Guyot, B. G. 15
 Gvadányi József 144, 265
 Gvicsidze, O. 136
 Gyalay Mihály 378
 Gyenes Antal 365
 Gyergyai Albert I. Gergei
 Gyergyai Albert 140
 Gyöngyösi Gergely 177
 Gyöngyösi János 75–76, 81, 83
 Györfly György 8, 155, 167, 296
 György, Szent 88, 312
 Győri Erzsébet 377
 Győri Ferenc 360, 363
 Győry János 292
 Gyula (erdélyi vezér) 236
- Haber, (Lord) 25**
 Hadik András 237
 Hadritius György 347
 Haebler, Konrad 31, 316–317
 Hagedorn, Friedrich v. 41
 Hager 110
 Haiman György 134–138
 Hain, Ludwig 262–263
 Hajdu Géza 218–219
 Hajnóczy József 250–251
- Halasi Andor 77, 79, 81–83
 Halász Gábor 142
 Hänggi, Anton 90
 Haraszthy Gyula 142
 Haraszti Emil 327
 Harruckern-család 220
 Hartig, Franz 361
 Hartig, G. L. 361
 Hassensteinus, Bohuslaus 345
 Hauptmann, Gerhart 256–257
 Hauréau 15, 20, 22–23
 Havas Gyula 76
 Havasi Zoltán 130–131, 132, 141–142,
 320, 321, 374
 Haykul Antal 355
 Haymb, Johannes Cristophorus 106
 Haymb, Stephan von 106
 Haymb, Wolfgangus Georgius 106
 Heckenast Gusztáv 114
 Hegedűs 337
 Hegedűs János 221
 Heijermanns Herman 257
 Heine, Heinrich 256
 Heinemann, O. 334, 338
 Heinrich, Nikolaus 122
 Heintz Fülöp 84
 Heinz-Mohr, Gerd 339
 Helk, Vello 106
 Hellebrant Arpád 303
 Heller, B. 274
 Heltai Gáspár 128–129, 147, 342–346
 Heltai Gáspárné 352
 Henrik, II. (német-római császár) 90–91
 Henrik, III. (német-római császár) 161,
 170, 286, 289, 295, 297
 Henrik (csukárdi plébános) 280
 Herberstein 106
 Herczeg Ferenc 141, 256
 Herder, Johann Gottfried 50, 56
 Hermann, Hans 317
 Hermbstadt, S. J. 361
 Herodes 104
 Hervay Ferenc 224, 348
 Heussler, Leonhard 32
 Heverdle László 320
 Hevesi András 142
 Hieronymus I. Jeromos
 Hilarius, Szent 89
 Hildegard, Marth 144–146
 Hipler, Franz 330
 Hirsch, Philip 361
 Hirth, Georgius 122
 Hodinka Antal 153
 Hodoş, Nerva 125
 Hódy Imre 213
 Hódzsa, Enver 323
 Hoffhalter Raphael 32
 Hoffhalter Rudolf 123
 Hoffmann Edit 280
 Hoffmann, K. A. S. 361
 Hoffmann Zsuzsanna 156–157
 Hofmannsthal, Hugo von 83
 Holl Béla 3–23, 128–129, 133, 348, 352

- Holly, Ján 376
 Holter, Kurt 303
 Holub József 347, 375
 Hóman Bálint 292
 Honti János 142
 Hopp Lajos 150, 276–277
 Horánszky Lajos 110–111
 Horatius, Quintus Flaccus 111, 360, 362
 Horner Miklós 324, 326
 Hornyánszky Gyula 152
 Horthy Miklós 65, 368
 Horvát István 108–111, 204, 222
 Horváth Cyrill 17, 301
 Horváth J. Gyula 155
 Horváth János 19, 140, 266, 288–290, 296
 Horváth János, ifj. 175, 178, 199, 287–288, 292
 Horváth, Ödön von 281
 Horváth Tibor 272–273
 Horváth, Vladimir 119
 Horváthné Krisztinkovich Mária 334
 Howard, D. R. 15
 Hölterhoff, P. W. 361
 Höltzel, Hieronymus 29
 Hölvényi György 375–376
 Hórl, Johannes 304
 Hubay Ilona 24–25, 30, 32–33, 128–129
 Hugo, Victor 256, 258
 Hunyadi Ferenc 263
 Hunyady János 117, 237
 Hupfuff, Matthias 29–30
 Hurmuzaki, Eudoxiu de 127
 Huszár Gál 119
- Ibsen, Henrik 256, 258
 Igaz Sámuel 355
 Ihre 47
 Illésy János 318
 Illyés Gyula 371
 Imre, Szent (magyar herceg) 11, 176–177, 200
 Incze Gábor 349
 Institoris Gábor 34
 Ipoly, Szent 91
 Isidorus, Sevillai I. Izidor
 István, I. Szent (magyar király) 11, 89, 159, 167, 176–177, 198, 200, 236, 289, 366
 Istvánffy-család 347
 Istvánffy Gyula 81
 Istvánffy (II.) István 347
 Istvánffy Miklós 263, 347
 Istvánffy Pál 342, 346–347
 Istvánffy Pál, ifj. 347
 Istvánovits Márton 134, 138
 Iszaevics, Jaroszlav 277–278
 Izsák Endre 168
 Iványi Béla 319
 Iványi Sándor 133
 Ivireanul, Antim 136
 Izajás (próféta) 21
 Izidor, Szent (Sevillai) 15, 20–21
 Izsák Lajos 367
- Jacob, Rudolf 362
 Jacobowsky, C. V. 135
 Jacobus de Újbécs 8, 22
 Jakab, Szent 315
 Jakab Elek 128, 241–242
 Jakubiec, D. 150
 Jakubovich Emil 330, 340–343, 346
 Jammitzky Gerard 216
 Jancsó Elemér 240–241
 Jancsó Imre 26
 Jankó János 246
 Jankovich Miklós 280
 Janocki, Jan Daniel 276
 János, Szent (apostol) 13, 20–21, 27, 90, 317
 János, Szent (Aranyszájú) 15, 21, 95–99, 380
 János, Szent (Keresztelő) 12–13, 23, 104, 307
 János, III. (garamszentbenedeki apát) 279
 János (scriptor) 344
 János Zsigmond (erdélyi fejedelem) 123
 Janus Pannonius 98–99, 155, 281, 346
 Jaquin, I. J. 361
 Järventaus, Arvi 281
 Jaschik Álmos 271
 Jászi Oszkár 327–328
 Jedlik Anyos 366
 Jefte (bibl.) 238
 Jékely Zoltán 140
 Jelenits István 19–20, 301
 Jenovay Jenő 81
 Jeremiás (bibl.) 21
 Jeromos, Szent 15, 21, 176, 353
 Jesinger, Alois 34, 36–37, 40
 Johannes I. János is
 Johannes de Garlandia 15
 Johannes Sándor 116
 Jókai Mór 118, 128, 152, 256, 258, 269
 Jónás Károly 60–74
 Jósika Miklós 118
 József, II. (magyar király) 45, 47–49, 53, 144, 269, 341
 József Attila 78, 83, 140, 144–146, 328, 366, 371
 Jovan 127
 Jugăreanu, Veturia 319
 Jügel, Karl-Heinz 142
 Juhász Géza 78, 81–82
 Juhász Gyula 75–86, 253, 256–260
 Juhász Izabella 78, 81
 Juhász Jenő 379
 Juhász Kálmán 346–348
 Juhász László 170, 289
 Juhász Péter I. Melius
 Julitta, Szent 12
 Julius Caesar 317
 Justinianus, I. (kelet-római császár) 91
 Juszyński, Michal Hieronim 277
- Kabealo, Th. B. 15
 Kádár Zoltán 270–271
 Kaeppli, Th. 14
 Káfer István 379–380

- Kaffka Margit 256, 258
 Kaganov, I. 278
 Kaiser Nándor 341
 Kakas Márton 246—247
 Kákay Aranyos 247—248
 Káldy György 353—354
 Kállai Gyula 365
 Kálmán, Szent 176
 Kálti Márk 169
 Kant, Immanuel 49
 Kanzler, J. G. 362
 Kapeller Félix 249—250
 Kappi, Johann 363
 Karacs Ferenc 357
 Karácsonyi Béla 166—169, 173
 Karácsonyi Ince 217
 Karácsonyi János 166, 171
 Kárász Benjámín 221
 Kárász István 212
 Kárász Miklós 212
 Karataev, Ivan 125
 Kardos Albert 79, 81—82
 Kardos Tibor 155, 227, 340
 Karinthy Frigyes 256, 258
 Kármán József 51—52, 204
 Kermelits 109
 Károli Gáspár 353—354, 373
 Károly (főherceg) 355, 358
 Károly Róbert (magyar király) 155
 Károlyi-család 217, 220
 Károlyi István 112, 204
 Károlyi Mihály 320
 Károlyi Mihályné 371
 Károlyi Péter 127—128
 Kárpáthy Zoltán 118
 Kárpáti László 153—154
 Kassák Lajos 82, 328
 Kaszap Mihály 218
 Kaszradze, O. 136—137
 Katalin, Szent (Alexandriai) 13
 Kató József 75—76
 Katona István 52, 54
 Katona József 54, 256, 366
 Katona Lajos 301, 313—314
 Katona (Mihály) Dienes 217
 Kautsky, Karl 257
 Kávay József 116
 Kaviladze, R. 136
 Kazinczy Ferenc 51—52, 108—111, 204,
 206, 210, 354—357
 Kazinczy Gábor 354
 Kázmér, IV. (lengyel király) 341
 Kecskeméthy Aurél 247—248
 Kecskeméti György 79, 81, 83
 Kecskeméti Pál 79, 83
 Keglevich Gábor 112
 Kék László 114
 Kekelidze, Korneli 136
 Kekezovich Emil 258—259
 Kekezovich Viola 258—259
 Kelemen, I. (pápa) 164—165
 Kelemen László 210
 Keller, Ambrosius 310
 Keller, Johan Wilhelm 135
 Kempelen Béla 45
 Kenyeres Ágnes 75
 Kerekes Ferenc (Lunkay Andor) 359—363
 Kerényi Ferenc 282
 Keresztes János 237
 Keresztury Dezső 111
 Keresztury József 328
 Kern, Anton 176
 Kertbeny Károly 24—26, 29—30, 32—33
 Kertész Gyula 377—379
 Keserű Bálint 147
 Kessler, Franciscus 235
 Ketheli József 237
 Keynes, J. M. 322
 Kibre, Pearl 14
 Kilián István 239
 Kinizsi Pálné I. Magyar Benigna
 Király György 84
 Király István 152
 Királyhegyi Pál 140
 Kis István 357
 Kis Miklós I. Tótfalusi
 Kisfaludy Sándor 110
 Kiss Áron 379
 Kiss Bálint 220—222
 Kiss József 213—214, 268
 Kiss Károly 214
 Klaniczay Gábor 88
 Klaniczay Tibor 149, 227—228, 301, 339—
 340
 Klára, Szent (Assisi) 11
 Klausing, A. E. 362
 Klauzál Gábor 212
 Klebelsberg Kunó 66, 368
 Kleehoven, Ankwitz v. 343
 Klein, I. W. 361
 Kleinod Antal 34
 Kleist, Heinrich von 41
 Klemm, Heinrich 124
 Klodvig, Szent 88
 Klopstock, Friedrich Gottlieb 41
 Knauz Nándor 159, 279
 Kneip István 155—156
 Kner 76
 Kner Imre 271
 Kner Izidor 271
 Kniewald Károly 12, 87—89
 Knieza István 16
 Koberger, Anton 271, 305—306, 313—314
 Koberger, Johann 305—306, 314
 Kocsi Csörgő Bálint 269
 Kocsis István 144
 Kóczi László 378
 Kodály Zoltán 379
 Kodolányi János 146
 Kóhalmi Béla 132, 272, 320—329, 374
 Kóhegyi Mihály 151, 264—265
 Kókay György 34—44, 46—47, 111, 132,
 139, 176, 354, 374—375
 Kolb, Franciscus 32
 Kollányi Ferenc 132
 Koller, Josephus 155—156

- Kollin Ferenc 377
 Komjáthy Aladár 81
 Komjáthy Miklósné 140
 Komlós Aladár 140, 152
 Komorowski, Manfred 333
 Kondor Béla 152
 Köpeczi Béla 2, 51
 Koppi Károly 59
 Korbinian, Szent 87, 89, 91
 Korbut, Gabriel 277
 Kormányos András 251–260
 Kőrmendy Kinga 20, 278–281
 Kornis Gyula 71
 Környei Márta 272–273
 Koroknay Éva, Sz. 315
 Kőrösi József 151
 Kosáry Domokos 45, 52, 108, 111
 Kościuszko, Tadeusz 46
 Kossuth Lajos 115, 366
 Kosztolányi Dezső 256, 258
 Kotvan, Imrich 376–377
 Kovách Zoltán 279
 Kovács Ferenc 259
 Kovács Imre 325
 Kovács József, id. 259–260
 Kovács József László 224–225
 Kovács Pál 220
 Kovács Sándor, V. 132, 139, 155, 301, 353–354
 Kováts Mihály 362
 Kövecz József 221
 Kozma Lajos 271
 Kozocsa Sándor 379
 Kracker, Johann Lucas 133
 Krafft, Caspar 32
 Kraller Mihály 212
 Kraller Miklós 212
 Kraus, Jakob 310
 Krecsmarik Endre 81
 Kreminger Antal 208
 Kressen, Georg 32
 Kresznerics Ferenc 303
 Kristeller, Paul Oskar 335
 Kristó Gyula 159–175, 285–299
 Krisztinkovich Mária I. Horváthné
 Krohn (Väinö), Kaarle 282
 Krone, J. 361
 Krudy Gyula 248–251, 256
 Kucharski, Eugeniusz 277
 Kulcsár Péter 208, 217, 342
 Kulifay Albert 116–118
 Kulifay Pál 116
 Kultsár István 109–110
 Kumorovitz L. Bernát 345
 Kunfi Zsigmond 320
 Kurcz Ágnes 173
 Kylian, Szent 89
 Kyriass, Ernst 305, 307, 310–314
 Laczkovics János 250–251
 Lafargue, Pál 257
 Laffert Vince 109
 Lagzi István 150
 Lajos, I., Nagy (magyar király) 7, 177
 Lajos, II. (magyar király) 345–348
 Lamettrie, Julien Offray 50
 Lám (Ambrosius) Sebestyén 263–264
 La Motte 239
 Lampadius, W. A. 361
 Landerer 112, 114
 Landler Jenő 257
 Landsberg, Martin 31
 Lang, Helmut W. 157, 224
 Langenbacher, I. 361
 Langosch, Karl 14
 Lántzy József 213
 La Rochefoucauld, François 357
 Laskai Osvát 301
 Laskói Demeter 3–23
 László, I., Szent (magyar király) 11, 13–14, 22, 176–203, 292
 László, V. (magyar király) 337
 Lavater, Johann Kaspar 42
 Lavrantie, Jeramona 125–127
 Lázár Vilmos 326
 Lechner, Anton 89
 Lederer József 221
 Lehner, Johannes 90
 Lemierre, Antoine Marin 50
 Lénárd, Szent 13
 Lencsés György 272
 Lengyel András 75–86, 145
 Lengyel Béla 95–99
 Lenin, Vlagyimir Iljics (Uljanov) 323
 Lenk, Werner 147
 Leo, Szent 90
 Leodegar, Szent 11, 89–90
 Leodvín (bihari püspök) 159
 Leontinus Carmelus 311
 Lépes Bálint 17
 Lermontov, Mihail 256
 Leroquais, V. Abbé 89
 Lessing, Gotthold Ephraim 41, 55
 Lesznai Anna 271
 Leyser, Polycarp 15, 23
 Lhotsky, Alphons 292
 Lichtenstein von Nicholsburg, Heinrich von 108
 Liebknecht, Wilhelm 257
 Lieszkovszky Romuald 326
 Ligethy Béla I. Várkonyi Nagy Béla
 Linde, S. B. 276
 Linné, Carl v. 362
 Lipesei Sándor 117
 Lipót, II. (magyar király) 45
 Lippay János 143
 Lipsiai Rheda Pál 128, 352
 Liszty Sebestyén 263
 Litván György 320, 327
 Liutvradis, Szent 87, 89
 Livius, Titus 99, 340
 Lobkowitz, Bohuslav 343–345
 Lochner, Christoff 33
 London, Jack 256
 Loránd László 336
 Losonczy Géza 372

- Löwe, Anton 43
 Lucanus, Marcus Annaeus 340
 Lucretius Carus, Titus 99
 Lugosi Dóme 78, 81
 Lukács, L. 150
 Lukács György 323, 365, 371—372
 Lukcsics Pál 201
 Lukinich Imre 265
 Lunkay Andor l. Kerekes F.
 Luther Márton 157, 263
 Ly, Toivo 282
- Madariaga, Salvador de 323
 Madas Edit 99—105
 Mader Béla 204—223
 Madzsar József 256—257
 Maggio, Ph. 135
 Maglorius, Szent 11
 Magnus, Szent 91
 Magyar Benigna 270
 Major Tamásné 371
 Majthényi-család 319
 Makkai László 147
 Málnási Ödön 150
 Mályusz Elemér 177, 289
 Mandl Teréz 146
 Manilius, Marcus 340
 Manitius, K. 337
 Manlius, Gregor 224
 Manlius, Johann 119—123, 224—225, 352
 Mann, Thomas 256
 Manninen, Otto 281
 Manutius, Aldus 346, 348
 Marcell Mária 279
 Marcellinus Illyricus 99
 Marchetti, Valerio 147
 Marczali Henrik 291
 Maret, Hugo Bernard 110—111, 356
 Margit, Szent 314
 Mária, Szűz 202, 300—319
 Mária (magyar királyné) 348
 Mária Ludovika (főhercegnő) 356, 358
 Mária Lujza (hercegnő) 355—356
 Mária Magdolna, Szent 121
 Mária Terézia (magyar királynő) 212
 Marinis, Tammaro 316—317
 Maritain, Jacques 322—323
 Márki Sándor 27
 Markovits Györgyi 144, 320
 Marmont 109
 Maróthy (pápai várkapitány) 239
 Maróti Egon 156—157
 Martialis, Marcus Valerius 340
 Martin, Anton 35—36, 39, 42
 Martin, Joachim 33
 Martinovics Ignác 249—250
 Márton, Szent (püspök) 11, 88
 Márton István 266, 269
 Márton József 109—111, 266, 354—358,
 362—363
 Marx, Karl 257, 323
 Massaro, Francesco 345
 Maszlov, Sz. 278
- Massza József 213
 Maternus Firmicius 340
 Mátrai László 130—131, 132, 375
 Mátray Ernő 214
 Mátyás, I. (magyar király) 95—96, 99,
 333—341, 345
 Mátyás, II. (magyar király) 239
 Mátyás Flórián 266
 Maulbertsch, Franz Anton 133
 Maupassant, Guy de 256
 Mauriac, François 144
 Maximilian, Szent 176
 Maximinus, Szent 11
 May, Karl 258
 Mayer Péter 116
 Médárd, Szent 87, 89
 Mednyánszky Dénes 347
 Meggyesi János 151
 Meidinger, I. V. 363
 Melanchthon, Philipp 128
 Melius Juhász Péter 147, 272
 Mendelssohn-Bartholdy, Félix 50
 Mercuriale, Girolamo 263
 Mericzay Antal 218
 Mészáros István 15, 379
 Metherie, Jean Claude de la 362
 Methodiosz Olümposz 174
 Meyer, Horst 275—276
 Mezey László 8, 12, 89, 97, 155, 179, 200,
 279—280, 331, 374—375
 Michael Albertus 74
 Migne, J. P. 15, 22
 Miháltz Elek, gelencei 242
 Mihály, Dukász, VII. (kelet-római császár)
 54
 Mihály, Szent 91
 Mihályffy József 213
 Mihályka Lajos 253
 Mihálykó János 348—353
 Mikec Mihály 220
 Mikés Kelemen 133
 Miklós, Szent 154
 Miklóssy János 144, 245—248
 Mikó Pálné 111
 Mikszáth Kálmán 248—249, 256, 258
 Miskolczi Csulyak István 128
 Miskolczi László 12, 279
 Miskoltzy István 216
 Mittenberg, Georgius van 311
 Mitterpacher, Ludwig 362
 Mocsáry Lajos 112, 325
 Mohlberg, Kunibert 90
 Moirold, Maria 176
 Molière (Poquelin, Jean-Baptiste) 256—257
 Molin, Virgíl 136
 Moll Jeromos 35, 42
 Mollay Károly 273
 Molnár Albert l. Szenczi M. A.
 Molnár Ferenc 258
 Molnár Ferenc, A. 281—282
 Molnár Gergely 127—129
 Molnár József 16, 331
 Molnár Miklós 371

- Mone, Franz Joseph 17
 Mór, Szent (apát) 11, 91, 176—177
 Móra Ferenc 77—78, 81—83, 256—257,
 259—260, 371
 Móricz Zsigmond 256—257, 371
 Morin 362
 Morvay Zoltán 78—79, 81—83
 Móser Zoltán 152
 Mózes Mihály 116
 Müller Ferenc 34
 Müller Gyula 117
 Müller Ignác 214
 Muraközy Gyula 81
 Muralt, Johannes 148

 Nádasdy-család 224
 Nádasdy Ferenc 239
 Nagy Dezső 257
 Nagy Ferenc 217—218
 Nagy Imre 116
 Nagy Iván 346—348
 Nagy J. Béla 266
 Nagy Lajos 146
 Nagy Miklós 60, 65—66, 68, 72—74, 152
 Nagy Pál 362
 Nagy Zoltán 210—211
 Nagyfalusi Jenő 78, 81—82
 Nansen, Fridtjof 257
 Napierth, D. Ferdinand 237
 Napóleon, I. Bonaparte (francia császár)
 108—111, 355—356, 358
 Napóleon, III. (francia császár) 246, 257
 Náthly József 213
 Némedy Mihály 116
 Nemeskéri Erika 144
 Németh László 144
 Németh Mária 141—144
 Németh Márta 320—329
 Németh S. Katalin 139—141, 144, 147
 Neuchâtel, Berthier 356, 358—359
 Neumann, K. A. 361
 Neuser, Adam 147
 Nil I. Dapsy Gizella
 Nok Károly 117
 Nollet 362
 Noséda Gyula 247
 Notker, Balbulus 4
 Nussbächer, Gernot 127
 Nyáry Krisztina I. Thurzó Imréné
 Nyási Demeter 280
 Nyilas Ferenc 362
 Nyilas Márta 117—118
 Nyomárkay István 20

 Oefe, Edmundus L. B. 169
 Öglin, Erhard 30
 Ohienko, I. 278
 Ohnet, Georges 256
 Ojtozi Eszter 153—154, 277, 278
 Oláh Gábor 76—77, 79, 81—82
 Oláh Miklós 340, 344
 Olivier, J. 361
 Olsavszky György 219

 Ölsenn, Hector von 108
 Orániai Vilmos 147
 Orbán Lajos 217
 Orbán László 364, 366—368
 Orczy László 250
 Ordinantz Konstantin 216
 Orio, Lorenzo 345
 Ormos Mária 322
 Országh László 136
 Ortutay Gyula 328
 Ossolinski, Józef Maksymilian 276
 Ósz Iván 77, 81
 Othmar, Szent 11
 Ötvös János 128
 Ovidius, Publius Naso 317, 336, 340,
 362

 P. Magister I. Anonymus
 Paczkó 112
 Padányi Bíró Márton 269
 Pagis, D. 281
 Pais Dezső 330
 Pajeszadze, G. 135
 Pajkossy György 142
 Pajzs István 363
 Paku Imre 75
 Pál, II. (pápa) 279
 Pál, Szent (apostol) 21, 317, 332
 Pál, Szent (Remete) 11—12
 Palaeologus 146
 Pálffy Móric 247—248
 Palkovich György 279
 Pánczél (Pántzél) Dániel 45, 354—355,
 357—358
 Pándi Pál 244
 Panka Károly 65, 68
 Pankl, Matthäus 362
 Panzer, Georg Wolfgang 25—26
 Pap János 212—213, 217
 Pápai Páriz Ferenc 135, 272
 Papp István 141
 Parwa, Christian 361
 Pasteiner Iván 375
 Patachich Adám 280
 Pataki Dénes 357
 Pataky József 81
 Patay István 111
 Patkós Bénéjámín 116
 Paula, Szent 176—177
 Pauler Gyula 286, 288, 296
 Pauncz Árpád 145
 Pavercsik Ilona 143
 Pázmány Péter 225, 348—353
 Pazyra, St. 150
 Pécsi Lukács 125
 Pécsváradi Péter 225
 Pecz Vilmos 379
 Péczely József 84
 Pedelius, Wolfgang 312
 Pekár Gyula 66, 69—70, 256
 Peltz József 116
 Perényi Ferenc 149
 Pesti Gáspár 346

- Pesty Frigyes 265
 Péter, Szent (apostol) 12, 21, 285—286
 Péter, Szent (vértanú) 11
 Péter, Orseolo (magyar király) 159—175, 285—299
 Péter László 78, 212, 215, 253, 260
 Pethe 362
 Pethe Ferenc 210, 359, 361
 Pethő János l. Gersei
 Pethő Orsolya l. Forgách Péterné
 Petki József 237
 Petőfi Sándor 117, 256, 258, 269—270, 281—282, 366, 371
 Petrassevics Nicefor 354
 Petri, Georgius 318
 Petrik Géza 267
 Petrovich Ede 7
 Petrus Blesensis 15
 Petrus Comestor 13
 Petrus Lombardus 301
 Pettyéni Borbély Márton 272
 Pfliegl, Joannes 313
 Pfundtner Mátyás 34
 Pichler-család 122
 Pikler Blanka 321, 327
 Pikler Gyula 328
 Pilger, Friedrich 362
 Pintér Márta Zsuzsanna 244—245
 Pirckheimer, Willibald 305
 Pirnát Antal 146—149
 Platon 99, 340
 Plechl Béla 69
 Plöszl Leopold 112
 Pokrovszkij, N. N. 379
 Polgár Dániel 116
 Pölöskei Ferenc 268
 Pongrácz Kálmán 325
 Pontanus, Caspar 317
 Ponyikay János 272
 Pope, Alexander 41
 Poppel, Georg 32
 Poppel, Ladislaw 32
 Pór Tibor l. Sarló Sándor
 Pósa Gábor 357
 Posonyi György 116
 Potkowski, Edward 331
 Pott, Friedrich August 330—331
 Potuček, A. 343
 Praznovszky György 221
 Praznovszky Mihály 112—114
 Prighkmoser, Georg 312
 Prinz, Friedrich 88, 90—91
 Priscianus 155
 Priscus, Szent 90
 Proctor, Robert 29—31
 Prónai Sándor 240
 Prosperi, Adriano 147
 Protéktor, Menandrosz 353
 Pruisz János l. Filipec
 Ptolemaiosz, Klaudiosz 336—337, 339—340
 Puky Endre 71
 Puskin, Alexandr 256
 Pusztai P. József 253
 Quetif, Jacques 14, 103
 Quirinus, Szent 91, 311
 Rabener, Gottlieb Wilhelm 41
 Rácz Gyula 328
 Ráday-család 240
 Radó György 282
 Radó Polikárp 12, 89, 279—280
 Rádóczy Gyula 272
 Radványi József 129
 Raimundus de Pennaforte 14
 Rajk László 368
 Rákóczy-család 149
 Rákosi Mátyás 364
 Raphael (bibl.) 317
 Ráth György 24, 32—33, 263—264, 305—307, 310—311, 315—316
 Ratkoš, Peter 280
 Rédey Tivadar 132
 Redl Károly 168
 Reeves, J. P. 273
 Regiomontanus 305, 335—336
 Regnier, H. de 83
 Reichenstein, Stephan Haymb von 105—108
 Reimarus, Hermann Samuel 55
 Reizner János 208, 213, 216
 Remogius, Szent 89
 Remellay Gusztáv 117
 Reményi József 325
 Remete László 320
 Renyi Ferencz 282
 Réti Ödön 78, 81—83
 Révai (antikvárius) 311, 313—314
 Révai Miklós 210
 Révay (I.) Ferenc 342, 347
 Révay (V.) Ferenc 347
 Révay (II.) János 346—347
 Révay Pálné 347
 Révész Béla 256
 Rheda Pál l. Lipsiai
 Rhein, Adolf 106
 Richtmann M. 273
 Riegersperger, Thomas 304
 Ritoók Zsigmond 379
 Roggendorff 106
 Rogyionov 258
 Róheim Géza 328
 Rohlwes János Miklós 359
 Rohrachner (antikvárius) 304, 306, 309, 311—313
 Rolland, Romain 256—257
 Romains, Jules 83
 Rómer Flóris 302
 Róna Judit, M. 144—146
 Rónai Zoltán 328
 Rónay György 168
 Roosevelt, Franklin Delano 325
 Rosenthal, Ludwig 308—309, 312, 315
 Rotterdami Erasmus l. Erasmus
 Rousseau, Jean-Jacques 51, 59, 380
 Roykó Viktor 324
 Rozsnyay Kálmán 77, 81

XVIII

- Rozsondai Marianne 271, 300—319
 Rudbeck 47
 Rummy Károly György 111, 210, 336
 Rupprich, Hans 334, 336
 Rutbert, Szent 87, 89—91
 Ruzsás Lajos 268
 Rybárič, Richard 280
- Sabbataj 274
 Sajnovics János 47
 Sajó Géza 304
 Salamon (bibl.) 21
 Salamon (magyar király) 187, 197, 292
 Sallai István 225, 351
 Salvianus Massiliensis 99
 Sándor (román fejedelem) 127
 Sándor István 109
 Santell, Petro Insto 362
 Saradze, Guram 134—138
 Sarbak Gábor 155—156
 Sárkány Oszkár 142
 Sarló Sándor (Pór Tibor) 78, 81—82
 Sásdi Sándor 83
 Sauska Ferentz, Somberegi 236
 Schapf, Jörg 310
 Schedel, Hartmann 305
 Schedius Lajos 207, 211
 Scheiber Sándor 273—275, 281
 Schesæus Károly 243
 Schilling, Florentius 341
 Schimmer, Karl August 26
 Schirmann, Jefim 281
 Schlechta, Johannes 345—346
 Schleich, Jacob 317
 Schlözer 47
 Schmältzl, Wolfgang 32
 Schmidt Antal 215
 Schobser, Hans 27, 29
 Scholastica, Szent 11
 Schönberger, Joseph 238
 Schönherr, Alfons 90
 Schönherr Gyula 132
 Schöpflin Aladár 84
 Schottenloher, Karl 27, 29—30
 Schultz, August 357
 Schulze-Dlitzsch, Franz Hermann 116
 Schunke, Ilse 302, 304, 307—308, 312—313
 Schuster, J. 362—363
 Schuy Gilbert 111
 Schwaiger (könyvkereskedő) 34
 Schwalb Lajos 259
 Schwarthner, Martin 361
 Schwartz Izsó 253, 259
 Schwartzenberg 358
 Schwartzenberg, Adolf 239
 Schwarz, Georg Christoph 25
 Schwenke 307—308, 312
 Schwenkle, Paul 330
 Schwob, Ute Monike 29
 Scott, Walter 257
 Sebestyén Géza 370
 Seifert, Siegfried 50
 Serlo Wiltonia 14
- Semmelweis, Karl 224
 Servet Mihály 146
 Setälä 71
 Shakespeare, William 256, 258
 Shaw, George Bernard 256—258
 Sienkiewicz, Henryk 256
 Sigillum, Nicolaus 308
 Sigray Jakab 250—251
 Siklósi András 369, 372
 Silagi, Gabriel 166, 296
 Sima László 220
 Simeon, Szent 4, 7
 Simon Györgyi 331
 Simonescu, Dan 125—126
 Simonius 148
 Simonyi Zsigmond 17
 Simor János 280
 Sinclair, Upton 256
 Sintsy Mózés 117
 Sixtus, Szent 91
 Sixtus, IV. (pápa) 335
 Socinus Faustus 148
 Soltész Ferenc 377
 Soltész Zoltánné 224—233, 304, 348—353
 Sombergi Sauska I. Sauska F.
 Somkuti Gabriella 141
 Somlyó Zoltán 256
 Sonnenfels, Joseph 40
 Soós István 108—111
 Sós Lajos 116
 Sopko, Július 278—281
 Sötér István 51
 Sovave, Francesco 362
 Sparwenfeld, Johann Gabriel 134—135
 Sprengel, Kurt 361
 Squarcialupi, Marcello 148
 Stahremberg, Gothard 335
 Stanley, Wendell Meredith 257
 Starovolski, Szymon 276
 Statius, P. Papinius 99
 Steffenhagen 331
 Stegemann 337
 Stein Aurél 257
 Steinbeck, John 371
 Steindl Imre 60, 65
 Stella, Aldo 147
 Stendhal (Henri Beyle) 256
 Stephanus Langton 14
 Stephanus frater, Pollonus 4
 Stern, S. M. 273
 Sternberg 106
 Stöckel, Matthias 32
 Stöckholzer Hirschfeld Félix 355
 Stoll Béla 139, 144—145, 228
 Stošić, Krsto 3—4
 Stotzingen-család 122
 Stotzingen, Magdalene von 121
 Stotzingen, Ruprecht von 121
 Stübel, Bruno 334—335
 Stuchs, Georg 29
 Stuchs, Johann 29
 Stumfeck, Thomas 313
 Südy Ernő 76, 84

- Sulpicius Severus 88
 Supka Géza 328
 Supkegel Mózes 116
 Surriano, Antonio 345—346
 Swarzenski, Georg 88—90
 Swift, Jonathan 256, 258
 Sylvanus, Johannes 147
 Sylvester János 353
 Szaádja Chivi 281
 Szabó Dezső 82
 Szabó Ervin 257, 320, 326, 328, 374
 Szabó Ferenc 215
 Szabó Flóris 99—101, 288
 Szabó Géza 128, 147
 Szabó Károly 124, 264—265, 267, 288, 303,
 348—349
 Szabó László 212
 Szabó T. Ádám 281
 Szabóky Adolf 115
 Szacsuvay Sándor 355
 Szaitz Leo Mária 54
 Szakoleczay Lajos 80
 Szalkai László 15
 Szaniszló, Szent 176
 Szántó Tibor 95
 Szapáry József 363
 Szapolyai János 347
 Szarvas Gábor 17
 Szászky János I. Tomka
 Szathmáry Károly, P. 117
 Szatmári György 27
 Szauder József 50—51
 Szcucki, Lech 147
 Széchenyi Ferenc 142, 280, 360
 Széchenyi István 215—216, 219
 Szegfű László 166—169, 173—175, 296
 Székely György 178
 Székely Sándor 129
 Szekfű Gyula 50—51, 325
 Szele István 128
 Szelestei Nagy László 55, 144, 176—203
 Szelle Béla 114—118
 Szementhey Kristóf I. Zementhey
 Szemere Pál 111
 Szenczi Molnár Albert 119, 128, 353—354
 Szende Pál 328
 Szendrei Janka 4, 280
 Szentes József 355
 Szent-Györgyi Albert 328, 371
 Szentgyörgyi István 50
 Szentgyörgyi József 210, 360, 362
 Szentiványi Márk 113
 Szentmarjai Ferenc 250
 Szentmihályi János 379
 Szentpétery Imre 14, 165, 177, 179, 379
 Szepesváry Tamás 272—273
 Szerelmey Miklós 112—114
 Szerémi 319
 Szeremlei Samu 218—219
 Szigethy Vilmos, Sz. 77—78, 81
 Szigeti Kilián 12
 Sziharulidze, Ph. 136
 Szikszai Fabricius Balázs 127
 Szilády Áron 301, 352
 Szilágyi János 254—255, 257
 Szilvás-Ujfalvi Imre 128
 Szilvási János 129
 Szilveszter, II. (pápa) 53—54
 Szily Kálmán 330
 Szinán (pasa) 32
 Szinyei Endre 377
 Szinnyei Ferenc 108, 111
 Szinnyei József 45, 109, 129, 354, 356, 358,
 360
 Szitnyikov, Leonyid Alekszandrovics 379—
 380
 Szlatky Mária 272
 Szluha Ferenc 213
 Szögi László 379
 Szőke Sándorné 145
 Szokoly Viktor 246—247
 Szombathelyi Szele János 128
 Szontagh Gusztáv 215
 Szörényi László 147
 Sztálin, Joszif Visszarionovics 323
 Sztranyavszky Sándor 73
 Sztrianek János 219
 Sztriha János 219
 Szűcs József 217
 Szűts Pál 129
 Szvencickij, I. 278
 Tabéry Géza 76
 Táerling József 116
 Takács József 235, 237—239
 Takács Olga, R. 151—153
 Tamás, Szent (Aquinói) 11
 Tamás Aladár 372
 Tánicsics Mihály 366
 Tánecz Menyhért 239
 Tánecz János 116
 Taraszov 258
 Tarczy Lajos 269
 Tardy Lajos 134
 Tárkányi Béla 133
 Tarnai Andor 50, 111, 332
 Tatisvili, V. 135
 Taurinus István 27
 Tazbir, Janusz 147
 Telegdi Pap Sámuel 135
 Teleki-család 303, 306
 Teleki József 237, 240, 280
 Teleki László 241—242
 Teleki Mihály 237, 241—243
 Teleki Sámuel 241
 Temesvári Pelbárt 100, 105, 201—203,
 300—319
 Tencsetta 150
 Terescsényi György 78, 81—83
 Tervonen, Viljo 281—282
 Tevan Andor 76, 271
 Thackeray, William Makepeace 256, 258
 Thaez, Albert 361
 Thaisz András 204, 207, 211, 219, 222
 Thallóczy Lajos 347
 Themisztoklész 235

- Theodorétosz 353
 Theudebert, I. (frank király) 91
 Thimon, Szent 12
 Thirring Gusztáv 71
 Thököly Imre 362
 Thorndike, Lynn 14, 335
 Thun, Leo 106, 269
 Thúri Farkas Pál 128
 Thury Zoltán 256
 Thurzó Imréné Nyáry Krisztina 349
 Thurzó Szaniszló 224
 Timár György 155
 Timár Kálmán 100
 Tinódi Sebestyén 352
 Tisza István 269
 Tisza Kálmán 269
 Tivadze, T. 134
 Tóbiás (bibl.) 21
 Tóke Ferenc 17
 Toldy Ferenc 265, 330—331
 Tolhopff János 333—340
 Tolnai Gábor 134, 371
 Tolnai Sándor 362
 Tolsztoj 256, 258
 Tomka Szászky János 43
 Tomori Ferenc 115
 Tömörkény István 256
 Tompa Mihály 256
 Tonelli Sándor 78, 80—83
 Tordy Mihály 217
 Török Árpád 326
 Török János 26
 Török József 12, 177
 Toronyi Imre 221
 Tóth Árpád 256
 Tóth Béla 359—363
 Tóth Ferenc 218
 Tóth Gyula 81
 Tóth István 128
 Tóth János 116
 Tóth Kálmán 245—247
 Tóth László 344
 Tóth Szabó Pál 27
 Tótfalusi Kis Miklós 134—138, 227
 Tragurinus, Matthaeus Andronicus 346
 Trapezuntius, Georgius 340
 Trattner 35, 37—42, 112, 204
 Trattner Mátyás 204
 Trausch, Joseph 129
 Trautmann, Leopold 360
 Trautmannsdorff 106
 Trefort Ágost 269
 Tricesius, Andreas 346
 Triolet, Elsa 144
 Trócsányi György 65
 Trócsányi Zoltán 132
 Trócsányi Zsolt 268—270
 Turgenyev, Ivan 256
 Turtiainen, Arvo 282
 Twain, Mark 256
 Tyitov, T. Sz. 380
 Tyszkowicz Iván 148
 Udvardy Cserna János 115
 Ulászló, II. (magyar király) 341—348
 Ulrich, Szent 90
 Ungler, Lucas 304
 Ungvári Elemér 83
 Ur György 259
 Urban, Waclaw 148
 Uriel (bibl.) 317
 Váczy János 111, 210
 Váczy Péter 288, 290, 292
 Vadnai Károly 248
 Vág (Vágh) Sándor 83—84
 Vágó Ernő 367
 Vágó József 116
 Vahot Imre 116
 Vajda, G. 273
 Vajda János 144, 248, 256
 Vajda Lajos 152
 Vajda Péter 207
 Valerius Valerianus, Lucius 274
 Valjavec, Fritz 89
 Vámbéry Ármín 257
 Ványi Ferenc 79
 Várdai Pál 280
 Varga András 127—129
 Varga Imre 139
 Varga István 221
 Varga F. János 327
 Varga Jenő 257
 Varga József 320
 Vargha Kálmán 139—141
 Vargovits István 116
 Vári Dezső 249
 Varjas Béla 132, 272
 Varjas Endre 75
 Várkonyi (Ligethy) Nagy Béla 75—86
 Várnagy Antal 155
 Várnai Zseni 256, 258
 Vas Margit 211
 Vasoli, Caesare 148
 Vata (nemzetségtő) 299
 Vateisvili, Dzs. 136
 Váth János 79, 81, 84
 Vazul (magyar herceg) 288
 Vedastus, Szent 88—89
 Vedres István 210—211, 214
 Vega, G. J. 361
 Vehe-Glirius, Matthias 147
 Vekerdi László 271
 Vekerdy Géza 83
 Vékony Margit 321
 Venantius Fortunatus 91
 Vencel, Szent 176
 Verancsics Antal 346—347
 Vercors l. Bruller, Jean
 Veres Péter 328, 372
 Veresmarthy Ipoly 7
 Veress Endre 347
 Vergilius, Publius Maro 317, 346, 360, 362
 Verne, Jules 256, 258
 Verseghy Ferenc 58
 Vértés Józsefné 369

- Vértesy Miklós 379
 Vervliet, Hendrik D. L. 275
 Vespucci, Amerigo 31
 Veszprémi Ferenc 324
 Veszprémy László 87—94
 Vick, I. C. 362
 Vigyázó Ferenc 304—317
 Vigyázó Sándor 304—305, 314
 Vihar Béla 75
 Vikár Béla 328
 Vindemialis, Szent 89
 Virág Benedek 109, 111, 360, 362
 Vitali, Bernardino 346
 Vitéz János 98—99, 337, 340
 Vitsmándi Ágoston 117
 Vizkelety András 20, 330—333
 Voinovich Géza 242
 Volgina, Albina A. 50
 Voltaire, François Marie Arouet 41, 50, 380
 Vörös T. Károly 323
 Vörösmarty Mihály 204, 207, 219, 222, 256
 Vrtel-Wierczynski, Stefan 277
- Wadzo, Adam Zestwitz von 108
 Wagner, Carolus 344
 Wagram 358
 Walburga, Szent 12, 91
 Wallenstein, Emanuel 109
 Walstein, Amadeus Johann 362
 Walther, Hans 15, 20, 22—23
 Waltner Mihály 258—259
 Wéber Antal 244
 Weber, D. J. 361
 Wehli Tünde 280
 Weller, Emil 24—25, 28—30, 32—33
 Wells, Herbert George 256
 Weltner Mihály 256
 Wertheimer Ede 46
 Wesselényi Miklós 210
 Weszprémi István 144
 Weyssenburger, Johann 30
 Wichmann, Irene 281—282
 Wiernitz, Wentzl Martin von 106
 Wierzbowski, Stefan 344
- Wilde, Oscar 256, 258
 Wildenow, L 361
 Willehad, Szent 89
 Williams, G. H. 148
 Willibald, Szent 87, 89, 91
 Willibrordus, Szent 11
 Winter, Ernst Karl 322
 Witsen, Nicalaes 134—138
 Wix Györgyné 142
 Wohlgemuth, Michael 305
 Wóber György 215
 Wolfgang, Szent 88—90, 91
 Wulfila (Ulfilas) 353
- Xántus János 257
- Zacher, Julius 330—331
 Zadkiel (bibl.) 317
 Zahlheim, Karl von 37
 Záhonyi Bertalan 116
 Zaluski, Józef Andrzej 276
 Zapaszkó, Jakim 277—278
 Zápolya 149
 Zay Sámuel 349, 360, 362
 Zeller, Leonard 314
 Zementhey (Szementhey, Zemenchey)
 Kristóf 315
 Zemléni Demeter 7—8, 14, 22
 Zeno, Szent 90, 312
 Zola, Émile 256, 258
 Zöld Antal 221
 Zöld Ördög I. Tóth Kálmán
 Zotter, Hans 97—98
 Zoványi Jenő 128, 325
 Zucchini, G. 148
 Zvonarics Mihály 352
 Zsiga Lajos 84
 Zsigmond, Szent 89
 Zsigmond (lengyel herceg) 343
 Zsigmondy Árpád 224
 Zsigmondy Árpádné 224, 227, 353
 Zsilinszky Mihály 208, 212, 214
 Zsitvay Tibor 62, 72

A századik évfolyam elé

Kevés olyan folyóirat van, amely megéri a századik évfolyamát. Magyarországon csak a Századok és a Magyar Nyelvőr előzte meg a társadalomtudományi folyóiratok közül a Magyar Könyvszemlét. Világviszonylatban is kevés az olyan könyvtörténeti, bibliográfiai folyóirat, amely hamarabb kezdte volna el pályáját, mint a magyar megfelelőjük. Már maga ez a régiség is arra indít, hogy megemlékezzünk az évfordulóról. Még inkább erre ösztönöz a folytonosság és az újítás közötti összefüggés és az ebből adódó feladat.

Fraknói Vilmos 1876-ban a folyóirat programját így határozta meg: „A Magyar Könyvszemle a magyarországi könyvészet és a hazai könyvtárak közlönye óhajtt lenni. Közölni fog a régebbi magyarországi bibliográfia körébe tartozó értekezéseket és az újabb felfedezésekről értesít. Ismertetni fogja a hazai könyvtáraknak történetét, szervezetét, nevezetesebb tudományos kincseit és szerzeményeit. Továbbá összeállítandja a magyarországi sajtó irodalmi érdekű termékeinek és a hazánkat érdeklő külföldi munkáknak lehetőleg teljes és pontos jegyzékét.” Ez a program lényeges részében ma is megállja a helyét, bár a folyóirat bővült tematikájában, változott szemlélete és módszertana. Csak üdvözölni lehet az 1981-ben átalakult szerkesztő bizottságnak azt a célkitűzését, hogy a könyvtörténet fogalmát szélesen értelmezi, és különösen azt, hogy ebbe beleérti az olvasóközönség és az olvasás történetét is. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a mentalitás-, eszme-, művelődéstörténeti kutatások nem fejlődhetnek anélkül, hogy ne ismernénk a könyvek és a sajtótermékek kibocsátásával és terjesztésével foglalkozó intézmények tevékenységét, a terjesztés eredményeit és a befogadás viszonyait és tartalmait. Egy-egy korszak tudati állapotának megismerése különösen az új tömegkommunikációs eszközök megjelenése előtt enélkül a sokszor nagyon is fáradtságos feltáró és értékelő munka nélkül nem lehetséges.

Bizonyos mértékig új a szakmában az információs-dokumentációs tevékenység előtérbe kerülése és ezzel együtt az új technikai eszközök felhasználása. A Könyvszemle az utóbbi időszakban törekedett arra, hogy e tekintetben is bővítse a vizsgáló-dási körét, de azt hiszem, a szerkesztő bizottság egyetért velem a tekintetben, hogy e téren szélesebb körű áttekintésre, rendszeresebb és konkrétabb tájékoztatásra van szükség. Ma még a szakemberek sem ismerik sok helyt azokat a lehetőségeket, amelyek rendelkezésre állnak az új információs és dokumentációs szolgáltatások megszer-

vezésével. Arra törekedtünk, hogy e tekintetben munkamegosztás alakuljon ki a különböző szakterületek könyvtárai és intézetei között, de még távol vagyunk attól, hogy egy részében jól összeilleszkedő és hatékonyan működő rendszer jött volna létre.

A Magyar Könyvszemle azt is célul tűzte maga elé, hogy szélesebb olvasóközönséghez szóljon. A megnövekedett történeti érdeklődés és a szakmai tájékoztatási igény egyaránt jelzik, hogy ez a törekvés nem megvalósíthatatlan.

Nagyra értékelve a Magyar Könyvszemle eddigi munkáját, a 100. évfolyam indításakor — úgy hiszem — az a kívánatos, ha a társadalmi szükségleteknek és a tudomány fejlődésének megfelelően ezekre a feladatokra felhívjuk a figyelmet.

KÖPECZI BÉLA